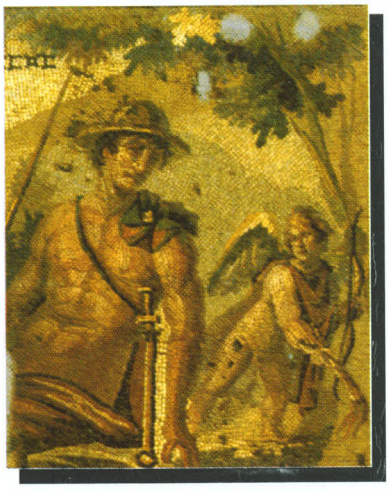

İLİMİZİN TARİHİ YERLERİ

Derleyen : Ecz. Hakan Tatar

Hatay, Türkiye' nin en eski yerleşim yerlerinden biridir. 1954-1966 yılları arasında Altınözü, Şenköy, Antakya ve Çevlik' te yapılan araştırmalarda elde edilen ve M.Ö. 100.000- 40.000 yılları arasında tarihlenen bulgular Orta Paleotrik Dönem özellikleri taşımaktadır. Yine Yayladağı- Kışlak civarında ve Çevlik-Kanal Mağarası' nda, M.Ö. 40.000-11.000 yılları arasında tarihlenen üst Paleotrik Döneme ait araçlar ve insan kalıntıları ile yine Çevlik' te yapılan 1970 -1973 kazılarında Homo Sapiens Çevlikensis' ten kalma kemikler bulunmuştur. Bu mağaralarda, insan yaşayışının milattan sonraki yıllara kadar sürdüğü tahmin edilmektedir.

Bölgede Cüdeyde, Hamam Vadisi, Çatalhöyük, Atçana, Ta İnat gibi höyüklerde değişik zamanlarda yapılan kazı ve araştırmalarda elde edilen buluntular Hatay yöresinin Neolitik, Kalkolitik dönemlerde ve Tunç Çağı' nda yaygın ve hareketli bir yerleşim yeri olduğunu gösterir.

Amik Ovası yerleşimlerinde görülen saray mimarisi kalıntıları, Tunç Çağı' nın siyasi yapı ve yaşayışı ile ilgili bazı bilgiler yanında, bu yerleşimlerin beylikler biçiminde örgütlendiğinide ortaya koymuştur.

İlk Tunç Çağı' ndan itibaren Amik Ovası' nda beylikler Akatlar' ın, M.Ö.1800 -1600 yılları arasında merkezi Halpa (Halep) olan Yamhad Krallığı' na bağlı ve başkenti Alallah (Atçana) olan bir beyliğin toprakları içinde yer almıştır. Bir ara Yamhad Krallığı' nın merkezi Atçana' ya taşınmış ve Kral Hammurabi burada M.Ö.1780 - 1750 dönemine tarihlenen ve kalıntıları bugün de görülebilen surlarla çevrili bir saray yaptırmıştır. Yöre M.Ö. 17. yüzyıl sonlarında Hititler' in,M.Ö. 1490' larda Mısır' ın egemenliği altına girdi.

M.Ö. 1200' lü yıllarda Amik yöresinde merkezi Kanula (Reyhanlı akınında Çatalhöyük) olan " Hattena Krallığı " kuruldu. M. Ö. 9. yüzyılda Hattena ülkesi bütünüyle Asur denetimi altına, sonraki dönemlerde yöredeki Hitit prenslikleri bu defa Van yöresinde yaşayan Urartular' ın, daha sonra Asurlular' ın egemenliği altına girdiler. Bir süre sonra Hitit prenslikleri eridi, birer birer ortadan kalktı.

Reşideddin Oğuznamesi' ne göre M. Ö. 7. yüzyıl ortalarında Ortadoğu bölgesine gelen Türk destan kahramanı Oğuz Han, Türklerin "Batak Şehir" adını verdikleri Antakya şehrini bir yıllık kuşatmadan sonra zaptetti, burada 18 yıl kaldıktan sonra 626 yılında ayrıldı.

M.Ö. 6. yüzyıl ortalarında Antakya ve çevresi Pers İmparatorluğu' nun Kilikya Satraplığı (Valilik) sınırları içinde bulunuyor, Perslere vergi ödüyordu. M.Ö. 333 yılı sonlarında Gülek Boğazı' ndan Çukurova'-ya inen Büyük İskender' in ordusu bu sırada bölgede bulunan Pers İmparatoru II. Dareios' un ordusu ile İskenderun Körfezi' nin doğu ucunda, Pinaros Çayı (Deliçay) kıyısında bulunan İssos' ta savaşa tutuştular. Sonuçta Pers Ordusu yenilgiye uğradı. Savaştan sonra güneydeki liman şehri Myriandros' a geçen ve bu şehrin adını zafer anısına Alexandrei " olarak değiştiren İskender, Amanos Dağları' nı aşarak Amik Ovası'ndan geçip yoluna devam etti.

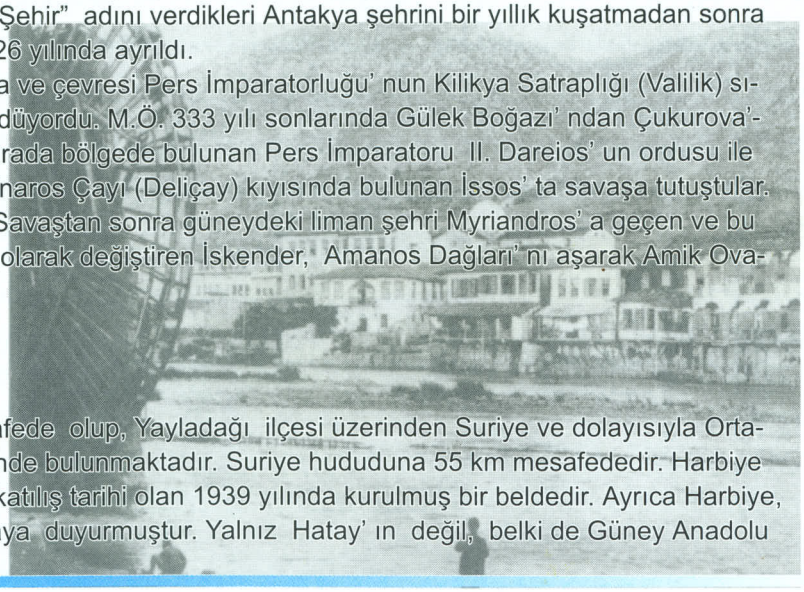

HARBİYE

Harbiye, il merkezine 7 km. mesafede olup, Yayladağı ilçesi üzerinden Suriye ve dolayısıyla Ortadoğu' ya bağlayan E-91 Karayolu üzerinde bulunmaktadır. Suriye hududuna 55 km mesafededir. Harbiye belediye teşkilatı Hatay' ın Anavatan' a katılış tarihi olan 1939 yılında kurulmuş bir beldedir. Ayrıca Harbiye, tarihi Daphne olarak adını tüm dünyaya duyurmuştur. Yalnız Hatay' ın değil, belki de Güney Anadolu